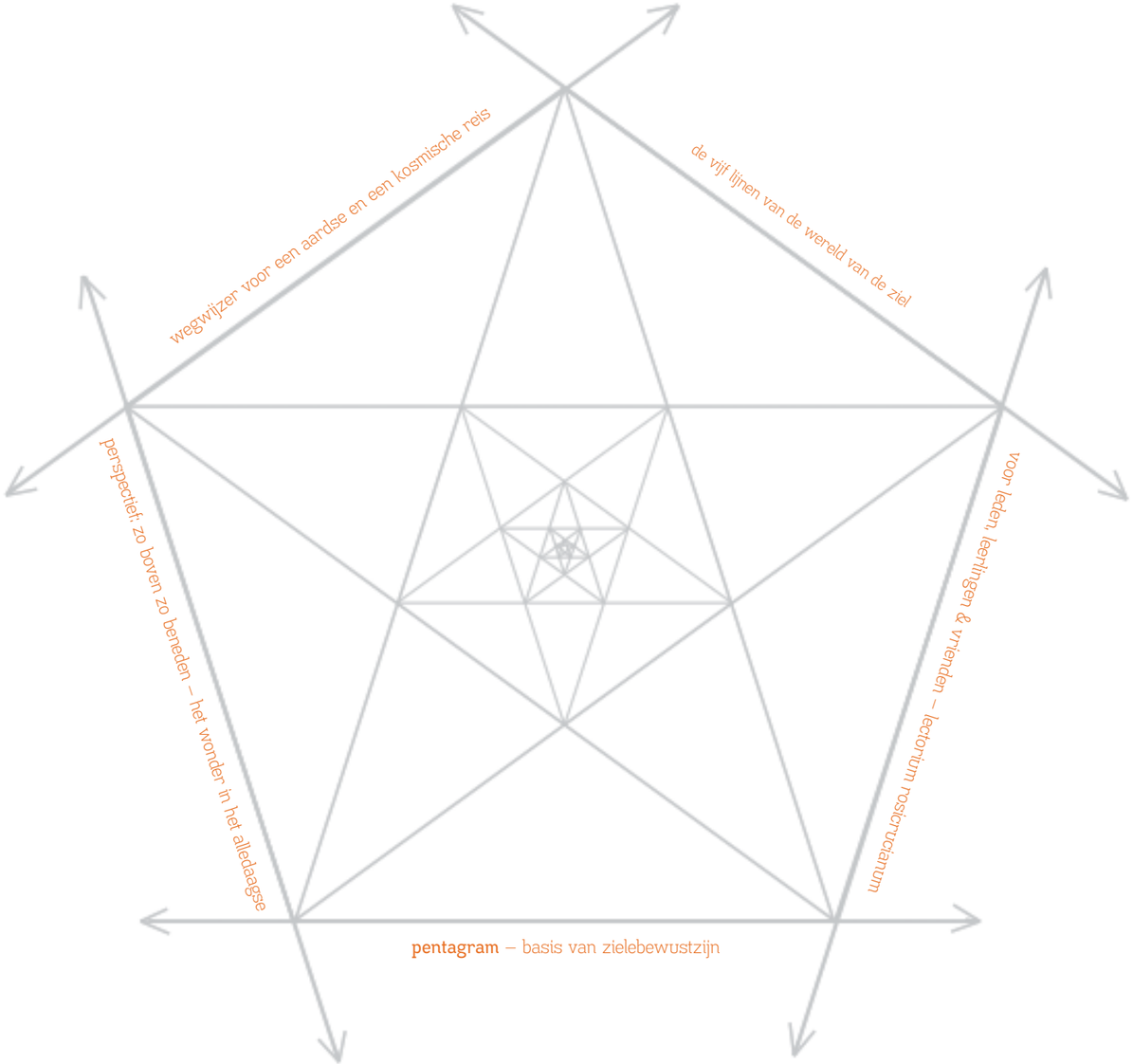
2016 nummer 3

pentagram

Lectorium Rosicrucianum

De weg op zoek naar het midden brengt harmonie, evenwicht en zekerheid

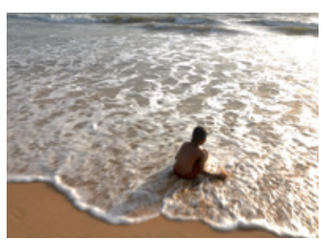

pentagram

Jaargang 38 • 2016 nummer 3

pentagram

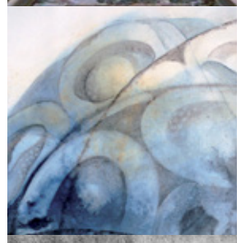
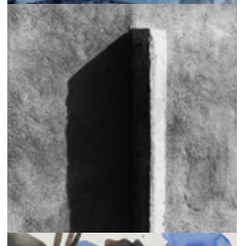
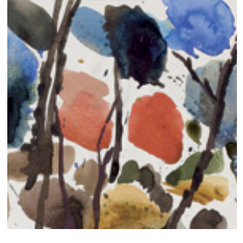
Een kind dat al spelend zichzelf vergeet en aan het strand een groet brengt aan de zee zal zich niet vaak bewust zijn van de vier elementen die daar in een volmaakte harmonie samengaan. Vuur (zon), lucht, water en aarde – teruggebracht tot hun eenvoudigste essentie van warmte en verkoeling, van zand en zilte lucht, vormen tezamen de draaggolf van *prana*, levenskracht die doordringt in de atmosfeer. Met duizenden komen we naar de stranden, en van die energie verzadigd keren we aan het einde van de dag weer naar huis, en kunnen er dagen op teren.
Maar harmonie is niet vanzelfsprekend; soms trekken samenleving en werk een zware wissel op ons vermogen in balans te blijven. In de Chinese geneeskunde hangt deze balans samen met een juiste wisselwerking tussen de vijf elementen in de mens. Dianne Sommers lichtte tijdens een symposion de samenhang toe tussen de elementen enerzijds en de mens, zijn levensweg en zijn gezondheid anderzijds. Het symposion werd gehouden op het conferentiecentrum Noverosa, waar ook Jan Scholten een nieuwe visie op de werkzaamheid van de elementen in het periodiek systeem belichtte. De teksten van beide voordrachten vindt u in deze editie van **pentagram**.
Op dezelfde lichte golf vindt u in de bijdrage ‘Ik weet niet zijn naam’ een beschouwing over ‘het zevende hoofdstuk, dat nog geschreven moet worden’. En ‘de stap die je niet wilt zetten’ wordt misschien toch vergemakkelijkt na het lezen van het gelijknamige artikel. Wij hopen dat deze editie van **pentagram** bijdraagt aan de juiste balans in uw leven.

Omslag
Greeting the Ocean” by deadpoet88

Inhoud

4 **Waarlijk mens zijn**
Catharose de Petri

8 **'Ik weet niet zijn naam'**

14 **De stap die je niet wilt zetten**

20 **De grote verbinder**

26 **Ziekte - Het verstoorde midden**
28 De werking van de lanthaniden - Jan Scholten
38 Chinese geneeskunst - Dianne Sommers
50 Conclusie van het symposion

52 **Aandacht**

58 **Het wonder van de bloem**

60 **De Wereldziel**
Essay

78 **Het Keltisch Kruis**
Symbool

80 **Droomwereld**
Column

Luister, een wilde trompetter!
Een vreemde muzikant die onzichtbaar in de lucht hangt.
Hij trilt grillige melodieën door de nacht.
Ik hoor je trompetter, ik luister aandachtig en vang al je noten op.
[…]

O trompetter, ik geloof dat ikzelf het instrument ben dat jij bespeelt.
Jij laat mijn hart smelten, mijn hersenen.
Jij beweegt ze, trekt ze naar je toe en verandert ze naar je eigen goeddunken. En nu sturen jouw duistere tonen een somberte door mij heen. Jij neemt alle vreugdelicht weg en alle hoop.

Ik zie de verslaafden, de ten val gebrachten, de gewonden, de verdrukten over de gehele aarde …
Nu, trompetter, laat mij voor je eindigt een hoger melodie na dan welke ook tot nu toe.
Zing voor mijn ziel, vernieuw mijn kwijnend geloof en hoop. Hef mijn trage geloof omhoog, geef mij een visioen van de toekomst, geef mij voor één keer de profetie en de vreugde ervan.
O blij, juichend en opklimmend lied!
Een kracht, sterker dan die van de aarde is in jouw noten. Marsen van overwinning, de mens is vrijgemaakt, de uiteindelijke overwinnaar. Zangen voor de universele God door de universele mens. Alles is vreugde.
Walt Whitman, Leaves of Grass, 1855.

© Jesse Garnier SFBAY. Gabriel Angelo, 12 jaar, San Francisco

Waarlijk mens zijn

Het etherisch dubbel of levenslichaam onderhoudt het stoffelijke lichaam van de mens en doordringt het met leven tot in ieder atoom. Het stoffelijke organisme leeft bij de gratie van het etherische lichaam. Men spreekt van een 'dubbel', omdat het etherische lichaam het stoffelijke lichaam zowel doordringt als omringt en het stoffelijke dus verdubbelt. Er zijn dus twee lichamen, die tot één zijn.

CATHAROSE DE PETRI

Het is ook bekend dat deze twee voertuigen van de mens op hun beurt doordrongen en omringd worden door een ander lichaam, nog ijler en groter dan de twee genoemde, namelijk het astrale lichaam. Zo zijn er drie lichamen, die in eenheid met elkaar samenwerken en die de levende creatie mogelijk maken: het astrale lichaam, het etherische lichaam en het stoflichaam. Deze drie lichamen zijn duidelijk te onderkennen. Zij zijn alle drie georganiseerd, zij vormen één stelsel, één uiterlijke gedaante, die gelijkenis vertoont met het natuur geboren type van het stoflichaam.
Gedurende de nacht, als de mens in de slaaptoestand verkeert, de persoonlijkheid van drie voertuigen gesplitst is en het astrale lichaam autonoom meestal druk bezig is, is de astrale mens goed te herkennen als het evenbeeld van hem of haar die in slaaptoestand rustende is.
Men mag evenwel niet denken dat hiermee de volkomen mens-in-openbaring aangeduid en gedefinieerd zou zijn. Wie dat zou doen, zou de grootste vergissing van zijn leven maken. De mens heeft namelijk ook de beschikking over een denkvermogen, een gedachtelichaam. Het is feitelijk onjuist reeds van een gedachtelichaam te spreken, daar dit lichaam nog bij lange na niet volgroeid is. Het is in de onafzienbaar lange tijden van ontwikkeling van onze mensheid de jongste aanwinst van de mens te noemen, dat de drie andere doordringt en omringt. Nee, het is hoogstens als een vlammende, dus lichtende werkzaamheid te onderkennen, ter hoogte van het hoofdheiligdom. Men kan dus niet zeggen dat de mens reeds ten volle de beschikking heeft over zijn denkvermogen. Het gelijkt er zelfs niet op!
En zelfs als eenmaal het denkvermogen zal existeren, zal de mens nog niet volkomen Mens kunnen heten, zonder een drievoudige geestopenbaring; een openbaring die correspondeert met de drie primaire stralen van de Zevengeest. In de Geestesschool worden deze aangeduid als de gelijkzijdige driehoek.
Zo mogen wij dus de ware, de volkomen mens als een zevenvoudige openbaring zien: vier voertuigen en drie geestopenbaringen. Een driehoek van geestmanifestatie en een vierkant van bouw. Als u zich dus de ware mens eens zo wilt voorstel-

Het bijzondere denken van Jan van Rijckenborgh en zijn grote mensenliefde brachten hem ertoe samen met Catharose de Petri een moderne school te stichten voor de ontwikkeling van het bewustzijn, het Lectorium Rosicrucianum. Zij deden dit vanuit de gedachte dat het opheffen van het gebrek aan kennis over de achtergronden van het bestaan de sleutel is tot het opheffen van het wereldleed.

len, dan kunt u met zekerheid weten dat de mens zoals wij hem kennen nog niet in werkelijk goddelijk-volstrekte zin «geboren» kan worden genoemd. Hij verkeert nog in een staat van wording. Hij is, zoals Paulus het terecht noemt, nog «ongeboren».
Vanuit dit licht dient u nu uw problemen en moeilijkheden te beschouwen. Het leven dat u leeft is geen menselijk leven, omdat u daartoe nog niet de capaciteiten hebt, maar wél de mogelijkheden. Uw hoogste voertuiglijke uitdrukking is het astrale lichaam, precies zoals bij de dieren, zodat Hermes Trismegistos de mens terecht in één adem met de dieren noemt.
Nu zouden negatief ingestelde mensen, dit alles lezende en overwegende, zich op het standpunt kunnen plaatsen: 'Waarom zouden wij ons dan druk maken en ons verontrust achten! Wij zijn ongeborenen, nog in staat van wording.

Sculptuur van de Boeddha in een stoepa, een klokvormig omhulsel op het hoogste platform van de Boroboedoer. Zijn handgebaar is de dharmachakra moedra, 'het gebaar van de prediker'. Dharmachakra betekent letterlijk het Wiel van de Leer.
© Gunawan Kartapranata, 2010

Laten wij rustig de tijd onzer geboorte afwachten. Eerst dan zullen wij waarachtig mens zijn.'
In de wereld spreken er velen zo. Zij huldigen de evolutieleer. 'Eerst waren wij mineraalachtig, vervolgens plantaardig, toen dierlijk van bewustzijn en nu zijn wij bezig mens te worden. In de actieradius van de Aquarius-eeuw, waarin wij nu zijn binnengetreden, zullen wij weer een belangrijke stap op de ontwikkelingsladder mogen ondernemen.'
Het is goed te weten dat de Geestesschool zich vierkant tegenover deze opvatting plaatst, daar er geen sprake van een ongestoorde, zich automatisch voltrekkende evolutie is. Er was eenmaal met betrekking tot de mens een zich voltrekkende evolutie onder goddelijke leiding. Maar dat moment, die fase ligt reeds heel lang achter ons. Zodra de drie voertuigen, het stoflichaam, het etherlichaam en het astrale lichaam, als een volschone en wonderbaarlijk geconstrueerde eenheid in elkaar gaan grijpen en heel langzaam de vlam van het denken ontstoken wordt, wordt aan de wordende mens een opdracht gegeven. Een opdracht die door de mens in volkomen autonome zelfwerkzaamheid dient te worden uitgevoerd.
Een opdracht die kán worden uitgevoerd, omdat de samenwerking der drie voertuigen de wordende mens in het bezit stelt van een bezieling, van een ziel, én omdat de pas ontstoken vlam van het denken in prille zuiverheid de wordende mens in staat stelt zoveel van de goddelijke rede te verstaan, dat hij kan gaan eten van de vrucht van de boom des levens, die in het midden van Gods Paradijs staat.
U dient te weten dat een groot deel van de menselijke levensgolf misbruik heeft gemaakt van de oorspronkelijke zuiverheid, van voorbereiding tot zelfwerkzaamheid, en van het oorspronkelijke ras is afgedwaald. U dient dit te weten, en u zult het heel goed kúnnen weten, omdat alle stofgeborenen behoren tot entiteiten die dientengevolge deel uitmaken van het nog ongeboren menselijke geslacht, en ronddolen in nacht en dood, in lijden en verdriet en in vele zuchtingen. De dood is hun metgezel en de waan is hun levensstaat. Hun oorspronkelijke zuiverheid hebben zij verloren. Zoals dit het geval is met een verwaarloosd kledingstuk: het is in de aanvang heel moeilijk te reinigen en als men te lang wacht wordt het hopeloos; het kledingstuk vervalt en kan niet meer worden gebruikt.
Zonder meer zou dan ook het dramatische gebeuren met een deel van de mensheid slechts een herinnering geweest zijn aan iets wat geschiedde in het oerverleden. Maar Gode zij dank krijgen onze microkosmoi door wederbelevendiging steeds weer een nieuwe kans om tot werkelijke geboorte, als waarlijk Mens door te breken.
Wie dit nu innerlijk verstaat, zal zeer zeker geen dag langer willen wachten om zijn tijd te gebruiken zolang dat nog mogelijk is. ✪

‘Ik weet niet zijn naam’

Heel het leven van de moderne mens is onderworpen aan de tijd, en hij wordt erdoor tot in de kleinste details vastgehouden; tijd is een van de meest kenmerkende aspecten die hem bepalen.

J

Je hoort wel zeggen dat er een soort van tijdversnelling is ontstaan, maar zou dat niet voornamelijk worden veroorzaakt door het feit dat iedereen veel méér doet en moet doen binnen een bepaalde tijd? Alles gaat enorm veel sneller, met verstrekkende gevolgen. Een postbedrijf moet zesduizend mensen ontslaan, want een brief doet er een of twee dagen over om op zijn bestemming te komen terwijl een email binnen enkele seconden kan worden gepost.
Zo kun je zeggen dat er tegenwoordig geen instrument te noemen is dat ons meer opjaagt dan de klok. De tijd snelt aan ons voorbij, alles met zich nemend wat eenmaal was. Nooit was de tijdelijkheid der dingen beter voelbaar dan nu. Voorbij het dagelijkse beweeg van ons leven zien we werelden aan ons voorbijtrekken, werelden die groots waren en reeksen van eeuwen besloegen, maar ook die zijn vermalen door de tijd. Zo is de gang van de mensheid. Filosofische en wijsgerige systemen delen deze gang door de tijd in, in tijdperken, tijdvakken en rondten. En de eonenlange rondgang van wereld en mensheid die miljoenen jaren beslaat, kenmerkt zich door het getal ‘zeven’.
Zeven tijdperken en tijdvakken. Zeven kosmische gebieden. Een zevenvoudige aardekosmos, een zevenvoudig zonnelichaam en een zevenvoudige microkosmos. Een zevenvoudige in- en uitademing van de geest, uitgaand van de oerschepper van het Al. Rivieren van oersubstantie, golven van elektromagnetische astrale velden, die door de ruimte snellen en feilloos hun doel bereiken, met alle ingrijpende gevolgen en ontwikkelingen van dien. En in alles wat zich in het ganse Al manifesteert, wat komt en gaat – ook al omvat het tijden van komen en gaan die ons gewone bevattingsvermogen te boven gaan – bespeuren we iets van wat we kunnen noemen de vinger Gods, die het karakter ervan bepaalt.
Er is geen ledige ruimte, zo stelden de klassieke rozenkruisers vier eeuwen geleden.

Dark Dull Pink Large X,
© Gianni Piacentino, 1966

In onze tijd weten we dat het universum gevuld is met zeeën van elektromagnetische velden, astrale constellaties en oceanen van atomen. Zoals de tollende beweging van de aardas bepaald wordt door het elektromagnetische koord van de zon, zo wordt het leven van de natuur tot in het kleinste detail beïnvloed door de stroom van atomen die vanuit het Al de aarde overspoelen. De kosmische golven, de tollende beweging van onze aardbol, de wisselende seizoenen, alles wat het komende en gaande leven bepaalt, in secondeflitsen of door tijdperken van miljoenen jaren, kent zijn tijd.
De mens denkt te zijn, omdat hij denkt. Zoals Descartes dat stelde: 'Ik denk (of ik twijfel) dus ik ben.' Maar hij, de mens, is slechts een gedachteflits in de eeuwigheid van de schepping. Zijn denken is beperkt, kan niet anders dan gevangen zitten binnen de hem toegewezen wereld. Hij denkt zich het heelal in, maar hij leeft een afgescheiden, eenzaam bestaan. Geologen graven in de aarde en staren naar het miljoenen jaren geleden gestolde leven, achtergebleven in fossielen en aardlagen. Historici speuren door de archieven van het verleden en zien verglommen beschavingen aan zich voorbijtrekken. Natuurkundigen speuren naar het geheim van het leven en trachten daar de vinger achter te krijgen. Biologen experimenteren op willoze en pijn lijdende dieren, manipuleren genen en chromosomen en analyseren de schijnbare levensboom van de mens, het DNA. De astronomen zien in de onpeilbare ruimte de talloze sterrenstelsels. Planeten en sterren komen en gaan; volgens de fysica zal onze zon over een jaar of tien miljard uitgedoofd zijn; al veel eerder zal alle leven op aarde ophouden te bestaan. Al het leven in de stof wordt door de tijd gegrepen.
Het leven zelf is evenwel onsterfelijk. Als in een visioen schouwt ons geestesoog in de oneindige ruimte, waarin het oerbegin van alle stoffelijke manifestatie een vuurflits in de chaos wordt genoemd. Misschien, nu het geheim van de zwaartekracht in het zonnestelsel is ontdekt, dat we eenmaal zullen weten hoe de beginexplosie dit alles heeft veroorzaakt en hoe in de chaos, de baaierd van het onstoffelijk Al, door een machtige vuurflits volgens een goddelijk plan een ordening werd aangebracht. Een ordening volgens de idee van de goddelijke bouwheer, de tectoon van het universum.
Lao Zi zegt het zo: 'Vóór hemel en aarde bestonden, was er een vaag wezen.' Hoe prachtig is het om zo het geheim van de schepper aan te duiden, 'Het', dat tevens het geheim van het oerbegin van de microkosmos is! En hij gaat verder: 'Hoe onstoffelijk. 'Het' staat alleen op zichzelf en verandert niet. Ik weet niet zijn Naam.'
Hermes Trismegistus tracht eveneens de oorzaak van al wat is te verwoorden. Hij stelt: 'God is niet een denkvermogen, maar de oorzaak dat het denkvermogen er is. Niet een geest, maar de oorzaak dat de geest is! Niet Licht, maar de oorzaak dat het Licht is! Begrijp dit, o leerling: datgene wat onmogelijk omschreven kan worden, dat is God.'
Het woordbeeld 'God' is in de loop van de tijd gedevalueerd. Wat eens een levende werkelijkheid was en een inspirerende energie, is voor veel mensen een antropomorfe fictie geworden. Vanuit het denken dat vastzit binnen de hem toegewezen wereld, heeft de mens met een veelheid aan begrippen aan die fictie vorm gegeven. En in de tijd, in de eeuwen van eeuwen, vormde zich zo een eigen, willekeurige, mensachtige macht, die ons in de hand wil houden, die zich met ieder creatuur persoonlijk zou bezighouden, met aandacht voor al zijn zorgen en pijntjes. Maar Lao Zi zegt: 'Ik weet niet zijn naam.'
Daarom wijst een transfiguristische geestesschool de mens altijd op de innerlijke God, de geestvonk, als het eerste en primaire levensbeginsel. Een vonk van de geest, de geestkern, het vage wezen dat bestond vóór hemel en aarde verschenen. Het is de ware levenskern van de mens, een kern die nooit met het ontleedmes of welk fijn instrument ook gevonden of gemeten kan worden. Een geestkern die in onze tijd door een nieuwe geestelijke adem, een nieuwe impuls, bij velen aan het ontwaken is. Het woord geest verwijst naar de oorspronkelijke kracht van alle leven. Het kan vertaald worden als 'in beweging zijnde lucht', ook wel wind, of adem. Daarom spraken de gnostieken

De mens denkt te zijn, omdat hij denkt

in hun tijd van pneuma, hetgeen eveneens adem of geest beduidt. Adem is het teken van het leven. Aldus spreken we ook van de levensadem. In de Indische wijsbegeerte spreekt men van Maha-Atma, hetgeen ‘de grote Adem van het Leven’ betekent.
Geest is vuur, te begrijpen als de vurige adem van de geest. Het goddelijke vuur dat in de universele natuur werkzaam is, is tevens de vurige adem die het goddelijke oerbeginsel in de mens wekken kan. In oude mythen van de mensheid wordt verhaald van het heilige graan, dat door de draken der wijsheid op aarde werd gebracht. De draken der wijsheid worden elders ‘zonen van het vuur’ genoemd, de dienaren van de geest, de dienaren van de goddelijke vlam. In die mythen klinken dóór het plan en het doel van hemel en aarde, waarop de mens al sinds een praktisch onnaspeurbaar begin voortgaat, op een weg zonder einde. Aldus werd eertijds het goddelijke graan vermengd met een aardse natuur, geroepen om in het vuur van de geest omgesmolten te worden tot de oogst van de schepping. Zevenmaal gezaaid, zevenmaal geoogst. Zeven rassen, zeven rondten, waarin het zevenvoudig oeratoom, de zevenvoudige roos, rijpen zal.
‘Voor hemel en aarde bestonden, was er een vaag wezen.’ Dat is ook waar voor de microkosmos, geroepen om uit haar voort te brengen de zevenvoudige geestmens. De geestmens die de goddelijke lier met de zeven snaren zou bespelen, zijn eigen autonome lied verklankend op de melodiepatronen van de heilige zevengeest. Want deze microkosmos is in potentie zevenvoudig, voorgebracht als zij is uit de baarmoeder van het zevenvoudige zonnelichaam. En dan nu de mens – de mens die het begin en het einde der tijden en de tijdelijkheid met zich draagt, maar ook de mens die zwanger is van de belofte der eeuwigheid. Een belofte die de grote heelmeesters van het Al trachten te redden van een ontijdige dood. Een belofte waarvoor eenmaal het vuur van de geest ontstoken werd.
In het veld van de planeetgeest zijn alle goddelijke zaden eenmaal uitgestrooid om de mens in openbaring te brengen, volgens een zevenvoudige formule. Veel van dat goddelijke zaad ligt echter nog niet ontkiemd in de mens verborgen. Zo kunnen we de geschiedenis van de mens in zijn wereld van het begin tot op heden bezien in zeven hoofdstukken. Het zevende hoofdstuk is echter nog steeds niet geschreven. Zolang het zevende hoofdstuk nog niet is geschreven, blijven mens en wereld in duisternis en onwetendheid. Degene die dat vermoedt, gaat zich afvragen hoe hij in de eigen microkosmos het zevende hoofdstuk kan schrijven, en daarin de zevenvoudige schepping voltooien. In de kabbala wordt het getal zeven, dat hier regelmatig wordt genoemd, ‘De voltooide tempel’ genoemd.
In een andere symbolische verhandeling, Het Boek der Zeven Sleutels,* is het getal zeven de overwinning over de stof. Hier komt het prachtige verhaal van Christiaan Rozenkruis (CRC) in beeld. CRC ontvangt op de avond voor Pasen een uitnodiging om een reis te ondernemen. Even daarvoor heeft een hevige storm zijn huisje tot op de grondvesten doen schudden. De zevenvoudige belofte die in de uitnodiging is vervat, doet hem besluiten op weg te gaan naar een berg waarop drie tempels staan, waar hem een zevenvoudige inwijding wacht.
De storm en het ontvangen van de uitnodiging zijn momenten dat de oer-substantiële kracht van het allereerste begin hem wakker schudt. Het is het moment dat hij voor zijn innerlijk oog ziet hoe zijn weg omhoog buigt en hoe de verste hoogten van de berg van de geest zich aftekenen. Het is het begin, het moment dat hij het schrijven van het zevende hoofdstuk aanvangt. Juwelen, lang geleden verloren, worden hem al gaande, al schrijvend ter beschikking gesteld. Juwelen, als fonkelende symbolen van de kostbare vermogens die hem helpen zijn zevende hoofdstuk te voltooien. Als een Christiaan Rozenkruis wordt hij welkom geheten binnen de deuren van de drie tempels waar zijn onderricht begint, om het microkosmische huis in de oorspronkelijke glorie te herstellen. ✪

* Dr. Isidore Kosminiasky,
De betekenis en magie van de getallen,
Royal Society 1931